

BRUCE MAXWELL MACPHERSON
(Legernummer14442264)

Bruce werd op 9 november 1925 in Londen geboren. Hij was de zoon van Harry en Frances MacPherson. Zijn favoriete sporten waren zwemmen, vooral over lange afstand en cricket. Hij had een zus, die Judy heette.

Zijn vader was in 1940 omgekomen bij een van de Duitse bombardementen op Londen. In januari 1944 werd Bruce opgeroepen voor militaire dienst.

Hij kreeg zijn opleiding in Lockerbie, Schotland en begin september van dat jaar landde hij met zijn kameraden in de kunstmatige 'Mulberry'haven van Arromanches in het Franse Normandië.

De troepen waar Bruce bij ingedeeld was, behoorden tot het 1ste Bataljon van het Black Watch regiment. In feite waren zij versterkingen voor de 51ste Highland Divisie die al vanaf juni dat jaar in Frankrijk vocht. Eind september 1944 werden ze in

een groot konvoi van legertrucks vanuit Duinkerken naar een gebied 10 km. ten noorden van Brussel vervoerd. De volgende dag ging het verder in de richting van Eindhoven.

In de bossen ten noorden van het vliegveld Eindhoven begon hun eigenlijke werk en deelname aan de gevechten in ons land.

Frank Fraser, een vriend en kameraad van Bruce, die in hetzelfde regiment was, heeft het verloop van de gebeurtenissen van die dagen opgeschreven en omdat die periode emotioneel veel indruk op hem maakte, is het al die jaren erg scherp in zijn geheugen gebleven.

Hierna volgt een vertaling van het verslag dat Frank van enkele dagen strijd die de 1st Black Watch in Nederland maakte.

Het geeft tevens een beeld van het doen en laten van soldaten, die dag in dag uit betrokken waren bij oorlogshandelingen.

"Ik herinner me dat het een erg natte akelige avond was, toen we naar het gebied van de frontlijn liepen. Koning George VI was van plan de troepen in Eindhoven te bezoeken en wij moesten zorgen dat er geen Duitsers naar het vliegveld konden komen. Dit was de eerste keer dat Bruce en ik voor onszelf een smalle loopgraaf groeven aan de rand van het bos terwijl het de hele nacht regende dat het goot. We werden ervoor gewaarschuwd om uit te kijken voor Duitse scherpschutters waarvan men zei dat ze zochten naar doelen in de open ruimtes tussen de kleine groepen bomen. We brachten daar een zenuwachtige en inspannende week door. Ik herinner me dat er in het terrein vóór ons een kanaal was en dat de Duitsers aan de andere kant ervan waren.

Tijdens de eerste nacht werden verschillende van onze soldaten gedood door beschietingen van de Duitsers die onze posities in het kleine bos hadden gelokaliseerd.

Vanuit dit bos werden we verplaatst naar een gebied in de omgeving van Sint-Oedenrode. Een pelotonsofficier vertelde ons toen dat we moesten gaan aantreden tegen enige Hitlerjeugd-parachutisten.

Ik herinner me dat we na een mars van 5 km, om 1 uur 's nachts, in de complete duisternis, in de frontlinie ten noorden van Sint-Oedenrode, aankwamen.

We werden naar een kanaal in een veld gedirigeerd en moesten individuele smalle loopgraven maken. Ik herinner me daarom niet waar Bruce zijn loopgraaf die nacht maakte. Alles wat ik me herinner is dat toen het ochtend werd, we wakker werden gemaakt (diegene die in staat waren geweest wat te slapen) door het lawaai van wat tsjilpende vogels, die op hun beurt door ander lawaai gestoord waren.

Ik herinner me ook het geroep van een gewonde Duitse soldaat, toen hij riep: "Dokter, dokter", opdat iemand hulp zou gaan verlenen. Hij lag in een bietenveld.

Op een bepaald moment waren we vlak achter een boerderij die toen het hoofdkwartier van onze compagnie was. We waren in feite door de Duitsers ervan afgesneden, omdat zij ons hoofdkwartier wilden aanvallen. De Duitsers waren ongeveer 50 m. van ons vandaan, in dit geval achter een klompenfabriek. Zij waren vroeg in de morgen op weg gegaan en waren ons gepasseerd zonder dat wij ze hadden gezien. (omgeving Schijndelseweg).

Het enige dat we nu konden doen was onze hoofden omlaag houden in de greppel en hopen dat ze ons niet zouden vinden of op ons af zouden komen. Enkele van onze collega's die dachten dat ze wel gevangen zouden worden genomen, gooiden wat Duitse uitrustingsstukken weg, zoals bandeliers met geweerkogels.

(De Duitse bandeliers waren beter dan de Britse en sommige soldaten gebruikten ze).

We hadden gehoord dat de Duitsers soms de gewoonte hadden, gevangen Britse of Amerikaanse soldaten neer te schieten wanneer die een Duitse uitrusting droegen. Tijdens deze aanval werden verschillende Duitse soldaten bij ons hoofdkwartier gedood en ik heb enigen van hen de volgende dag helpen begraven in de buurt van de gebouwen van de boerderij. (18 – 20 oktober).

Onze troepen zijn ongeveer een week in de buurt van deze boerderij gebleven. Daarna zijn we teruggetrokken naar Sint-Oedenrode om enkele goede nachtrusten te kunnen hebben.

Na een paar dagen verzamelden we weer en namen deel aan een omvangrijke operatie, waarbij diverse bataljons deelnamen aan de aanval op Schijndel (23 oktober). We verplaatsten ons in zogenaamde armoured carriers (Sherman tanks waarvan de geschutturen was verwijderd.) Dit was de eerste keer dat Bruce en ik ooit betrokken waren in een opmars in groten getale en we waren op z'n zachtst uitgedrukt zenuwachtig en bezorgd. We gingen zo'n 5 km. over de weg vanuit Sint-Oedenrode, voorbij de klompenfabriek waar we de afgelopen week in vaste positie hadden doorgebracht.

Bruce en ik groeven een twee-mans loopgraaf. 's Nachts liepen we verder in de richting van Sint-

Michielsgestel en staken een kleine rivier over, terwijl het dorp rondom ons brandde. In de duisternis van de vroege morgen bereikten we een ander gebied en groeven er in het veld opnieuw een loopgraaf. We hadden niets te eten, maar waren behoorlijk opgelucht dat de situatie rustig was en dat er geen Duitsers te bekennen waren.

In de vroege morgen vertrokken we weer vanuit de beschutting van ons hol in de grond en werden vergezeld door een kleine groep Sherman tanks. Geleidelijk en voorzichtig gingen we enkele kilometers bij daglicht over open terrein, terwijl we voortdurend opletten of er Duitsers ons opwachtten. Toen we dichterbij een hoofdweg kwamen, wat de weg van Eindhoven naar 's-Hertogenbosch bleek te zijn, werden we plotseling door de Duitsers beschoten met hun zware mortieren (bekend onder de bijnaam 'Moaning-minnies', omdat het afvuren van de raket gepaard ging met een hoog piepend geluid).

We konden toen ook zien dat we een brug naderden. We hadden die nog maar amper gezien of zij werd door de terugtrekkende Duitsers opgeblazen. (Brug over het Halse water). De Sherman tanks vuurden over het riviertje heen naar een bosgebied achter ons. Weer groeven Bruce en ik een gat in de grond. Ik herinner me dat Bruce met een camouflagenet over zijn gezicht met een verrekijker naar de overkant van de rivier keek of hij daar nog Duitsers kon ontdekken in de struiken of in de bomen. Even later moesten we de rivier oversteken. We deden dat door op de restanten van de opgeblazen brug te stappen. Toen we erover waren, sloegen we rechtsaf en kregen opdracht ons in te graven langs de oever van de rivier. Opnieuw groeven we voor onszelf

gaten in de grond. Toen we daarmee bezig waren, begonnen de Duitsers 88 mm. granaten op ons af te vuren. Gelukkig hadden we hier niet veel last van, omdat we erin geslaagd waren heel snel de gaten te graven en onszelf daarin tegen de grond te drukken. Ik herinner me dat ik even later mijn eten ging opeten dat ik bij me had. Het bestond uit een blikje 'Bully beef', 'n pakje biscuits en wat water uit mijn drinkfles. Korte tijd later kwam de pelotonssergeant en zei dat we over de weg van 's-Hertogenbosch moesten gaan en een lege Duitse loopgraaf innemen die een zigzagvorm had. We brachten de nacht in die loopgraaf door met de rest van ons peloton, terwijl een Duits 88 mm. geschut de hele nacht over onze hoofden heen in de richting van de opgeblazen brug achter ons bleef vuren.

De volgende morgen (25 oktober) kwam ik uit de loopgraaf en ging terug over de rivier om een doos rantsoenen te halen. Ik bracht het terug naar de loopgraaf en gaf de korporaal de doos met blikjes voedsel om die uit te delen als ontbijt. Ik kan me nog goed herinneren dat, toen ik over het riviertje terugkwam, ik nog bij mezelf dacht dat het hier een ideale situatie voor scherpschutters was, sinds er mist was komen opzetten vanuit het bosgebied dichtbij de rivier. We hadden tot dan toe nog geen Duitsers gezien, maar ik voelde dat ze nog in de bossen waren, omdat we van daaruit de hele nacht beschoten waren. Even later kwam ik in de oude Duitse zigzag loopgraaf waar Bruce later zou worden gedood. We maakten de voedselblikjes open die we 's morgens hadden gekregen en staken een kleine brander aan om wat thee te zetten. Onze hoofden staken boven de loopgraaf uit en ik stelde Bruce voor om de loopgraaf eerst nog zo'n 30 cm dieper te

maken, zodat onze hoofden onder het oppervlakteniveau zouden zijn. Bruce was het niet met mijn voorstel eens en ik herinner me dat hij zei: "Daar niet graven, ik wil daar gaan slapen". Niettemin ging ik verder om mijn gedeelte uit te diepen en mijn hoofd was nu onder de bovenkant van de loopgraaf. Het hoofd van Bruce stak nog steeds ruim boven de rand uit. Enkele ogenblikken later hoorde ik plotseling een geluid alsof er een steen tegen een boom werd gegooid. Geen geluid van een of ander gewerschot kan ik me herinneren. Bruce viel voorover in de loopgraaf, terwijl zijn schouders in het gat tussen de zijanten van de loopgraaf in een hoek van 45 graden bleven steken. Dit voorval is al meer dan 50 jaren helder in mijn gedachten gebleven en ik zal het nooit kunnen vergeten."

Op grond van een aantal gedetailleerde gegevens van deze kameraad van Bruce heb ik de juiste plaats waar Bruce gesneuveld is, kunnen terugvinden, namelijk bij de Halse Barrier tussen Boxtel en Vught. Bruce MacPherson sneuvelde daar op 25 oktober 1944. Hij werd slechts 18 jaar oud. Al meer dan 60 jaar zorgde zijn zus Judy Irwin, die in Londen woonde, dat er elk jaar nieuwe rode klaprozen op het graf van Bruce lagen! Direct na de oorlog kwam Judy in contact met Mevr. Gon van Oers, een onderwijzeres uit Sint-Oedenrode bij wie diverse nabestaanden van gesneuvelde Britse soldaten steeds een gastvrij onthaal kregen bij hun bezoek aan Rooi. Ze zorgde ook regelmatig voor verse bloemen op de Britse graven. Dat heeft Gon tot haar dood in 2002 gedaan .
Judy is in 2012 overleden.
Haar as is in het graf van haar broer Bruce bijgezet .